

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Istorie și Geografie
Departamentul	Științe Umane și Social-Politice
Domeniul de studii	Relații internaționale și studii europene
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii/calificarea	Relații internaționale și studii europene

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Gândire critică				
Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Bogdan Popoveniuc				
Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Bogdan Popoveniuc				
Anul de studiu	I	Semestrul	1	Tipul de evaluare	examen
Regimul disciplinei	Categorii formative a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DF
	Categorii de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	1	Seminar	2	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	14	Seminar	28	Laborator	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	22
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	7
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	22
II d) Tutoriat	4
III Examinări	3
IV Alte activități (precizați): exerciții	62

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	55
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	100
Numărul de credite	4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	• Nu este cazul
Competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Sală dotată cu proiector	
Desfășurare aplicații	Seminar	• Sală dotată cu proiector
	Laborator	• Nu este cazul
	Proiect	• Nu este cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Recunoașterea și definirea tehnicilor și strategiilor/tipologiilor raționamentului și argumentării; • Examinarea analitică și sintetică a unor texte/teorii, pe baza terminologiei specifice. • Aplicarea regulilor generale la probleme umane specifice pentru a formula răspunsuri adecvate (raționament deductiv). • Combinarea informațiilor pentru a formula ipoteze și reguli generale sau concluzii referitoare la problemele umane (raționament abductiv și inductiv).
Competențe	• Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații-

transversale	problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente; <ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice; • Autoevaluarea nevoii de formare profesională în scopul dezvoltării autonomiei personale, inserției și adaptabilității la cerințele pieței munci.
--------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Principalul obiectiv al cursului este dezvoltarea capacității studenților de analiză critică a diverselor și complexelor manifestări ale culturii (civilizației) contemporane și a vieții umane în general pentru a-și construi putea sau consolida propria lor perspectivă asupra naturii, locului și rostului omului în lume.</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dezvoltarea capacităților de a: examina situații din mai multe perspective, de a colecta informații pentru a lua o decizie informată; compara critic puncte diferite de vedere; evalua calitate dovezilor și argumentelor aduse în favoarea unei teze; analiza informații și probleme cu claritate și precizie; dezvolta argumente valide susținute de dovezi; și folosi raționamente deductive și a rezolva probleme de dificultate crescută;</i>

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Unitatea 1. <i>Elemente introductive</i> : definirea gândirii critice, raționamentele și tipurile de argumentare, erori de argumentare.	2	prelegerea-dezbatere, conversația euristică, problematizarea, organizatori grafici.	
Unitatea 2. <i>Elemente de psihologie a judecării</i> , raționamentului și luării deciziilor.	2	prelegerea-dezbatere, conversația euristică, problematizarea, organizatori grafici.	
Unitatea 3. Elemente de psihologia judecării și raționamentului: Codexul erorilor cognitive (prea multă informație, insuficient sens, trebuie să decidem rapid, ce ar trebui să ne amintim?)	2	prelegerea-dezbatere, conversația euristică, problematizarea, organizatori grafici.	
Unitatea 4. Evaluarea argumentelor (validitatea argumentelor)	2	prelegerea-dezbatere, conversația euristică, problematizarea, organizatori grafici.	
Unitatea 5. Biasurile informației și sensului	2	prelegerea-dezbatere, conversația euristică, problematizarea, organizatori grafici.	
Unitatea 6. Biasurile timpului, resurselor de gândire și memorie	2	prelegerea-dezbatere, conversația euristică, problematizarea, organizatori grafici.	
Unitatea 7. Gândirea critică în judecata și raționamentul moral	2	prelegerea-dezbatere, conversația euristică, problematizarea, organizatori grafici.	

Bibliografie

1. Battersby, Mark și Bailin Sharon, *Critical thinking and cognitive biases*, OSSA Conference Archive. 16, 2013.
2. Botezatu, Petre, *Introducere în logică*, Polirom, Iași, 1997.
3. Bowell, Tracy și Kemp, Gary, *Critical Thinking A Concise Guide* (ed. 2). New York, Routledge, 2002.
4. Costreie, Sorin. *Concurs de admitere la INM si Magistratura 2014. Proba 2. Verificarea raționamentului logic* C.H. Beck
5. Friedman, Hershey H., *Cognitive Biases that Interfere with Critical Thinking and Scientific Reasoning: A Course Module*, (June 30, 2017). Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2958800> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2958800>
6. Paul, Richard, *Critical Thinking: What Every Person Needs to Survive in a Rapidly Changing World*, Foundation for Critical Thinking, 2012.
7. Perelman, Chaiim și Olbrechts-Tyteca, Lucie, *Tratat de argumentare. Noua retorică*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2012.
8. Țepelea, Adrian, Rampelt Ana-Maria, Șerbănescu Ioana, Petre Bieltz, Gheorghe Clitan, Marius Dobre, Corina Forăscu, Mircea Dumitru, Camil Golub, Daniela Niță; *Ghid pentru rezolvarea testelor de verificare a raționamentului logic*, INM, București, 2010.

Bibliografie minimală

1. Battersby, Mark și Bailin Sharon, *Critical thinking and cognitive biases*, OSSA Conference Archive. 16, 2013.
2. Benson, Buster, *Why are we yelling? : the Art of productive disagreement*, New York: Portfolio/Penguin, 2019.

3. Blackwell Handbook of Judgment and Decision Making
4. Botezatu, Petre, *Introducere în logică*, Polirom, Iași, 1997.
5. Bowell, Tracy și Kemp, Gary, *Critical Thinking A Concise Guide* (ed. 2). New York, Routledge, 2002.
6. Browne, M. Neil & Stuart M. Keeley. (). *Asking the right questions: a guide to critical thinking* (8th ed.), 2007
7. Costreie, Sorin. *Concurs de admitere la INM și Magistratura 2014. Proba 2. Verificarea raționamentului logic* C.H. Beck
8. Cottrell, Stella, *Critical Thinking Skills. Developing Effective Analysis and Argument*, Palgrave Macmillan, 2005.
9. Friedman, Hershey H., *Cognitive Biases that Interfere with Critical Thinking and Scientific Reasoning: A Course Module*, (June 30, 2017). Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2958800> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2958800>
10. Halpern, Diane F., *Thought & Knowledge: An Introduction to Critical Thinking* (ed. 4) Lawrence Erlbaum Associates, Inc., 2003.
11. Koehler, Derek J. & Nigel Harvey (Editor)
12. Larrick R. P. "Debiasing," in *Blackwell Handbook of Judgment and Decision Making*, eds Koehler J., Harvey N. (Malden, MA: Blackwell), 2004, 316–337.
13. Paul, Richard, *Critical Thinking: What Every Person Needs to Survive in a Rapidly Changing World*, Foundation for Critical Thinking, 2012.
14. Perelman, Chaiim și Olbrechts-Tyteca, Lucie, *Tratat de argumentare. Noua retorică*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2012.
15. Tepelea, Adrian, Rampelt Ana-Maria, Șerbănescu Ioana, Petre Bieltz, Gheorghe Clitan, Marius Dobre, Corina Forăscu, Mircea Dumitru, Camil Golub, Daniela Niță; *Ghid pentru rezolvarea testelor de verificare a raționamentului logic*, INM, București, 2010.
16. Vaughn, Lewis, *The Power of Critical Thinking. Effective Reasoning about Ordinary and Extraordinary Claims*, Oxford University Press, 2019.

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Unitatea 1. Aici sunt dragoni. O introducere în gândirea critică	2	explicația, exerciții	
Unitatea 2. Înțelegerea întrebărilor de gândire logică <ul style="list-style-type: none"> - Erori de argumentare vs. erori cognitive - Argumente și contraargumente în conversație, dezbateri, discurs public, eseu și în mass-media 	4	explicația, exerciții	
Unitatea 3. Înțelegerea întrebărilor de gândire logică <ul style="list-style-type: none"> - ce se poate deduce din informația furnizată - condiții necesare și suficiente - înțelegerea impactului informației adiționale - asumții, principii 	4	explicația, exerciții	
Unitatea 4. Înțelegerea întrebărilor de gândire analitică <ul style="list-style-type: none"> - cum trebuie abordate întrebările de gândire analitică - reprezentarea datelor problemei - întrebări de orientare - întrebări care conțin expresia „dintre care oricare” 	4	explicația, exerciții	
Unitatea 5. Înțelegerea întrebărilor de gândire analitică <ul style="list-style-type: none"> - întrebări care cer identificarea a ce trebuie să fie adevărat - enunțuri condiționale - formulări folosite în întrebările de gândire analitică - aplicații 	4	explicația, exerciții	
Unitatea 6. Înțelegerea unui text scris <ul style="list-style-type: none"> - instrucțiuni generale de abordare a textelor scrise - întrebări de ansamblu (ideea principală, scopul, organizarea textului) - întrebări despre ce spune sau ce sugerează textul 	4	explicația, exerciții	
Unitatea 7. Înțelegerea unui text scris <ul style="list-style-type: none"> - întrebări care necesită utilizarea contextului pentru clarificarea sensului (sens în context) - întrebări care presupun recunoașterea unor tipare sau trăsături analoge în contexte factuale diferite - întrebări despre atitudinea autorului - întrebări despre semnificația informațiilor 	4	explicația, exerciții	

adiționale.			
Unitatea 8. Fake-news, manipulare, raționamente eronate în mass-media și discursul politic. Studii de caz.	2	explicația, exerciții	
Bibliografie			
1. Petre Botezatu, <i>Introducere în logică</i> , Polirom, Iași, 1997. 2. Adrian Țepelea, Rampelt Ana-Maria, Șerbănescu Ioana, Petre Bieltz, Gheorghe Clitan, Marius Dobre, Corina Forăscu, Mircea Dumitru, Camil Golub, Daniela Niță; <i>Ghid pentru rezolvarea testelor de verificare a raționamentului logic</i> , INM, București, 2010. 3. Costreie Sorin. <i>Concurs de admitere la INM și Magistratura 2014. Proba 2. Verificarea raționamentului logic</i> C.H. Beck			
Bibliografie minimală			
1. Petre Botezatu, <i>Introducere în logică</i> , Polirom, Iași, 1997. 2. Adrian Țepelea, Rampelt Ana-Maria, Șerbănescu Ioana, Petre Bieltz, Gheorghe Clitan, Marius Dobre, Corina Forăscu, Mircea Dumitru, Camil Golub, Daniela Niță; <i>Ghid pentru rezolvarea testelor de verificare a raționamentului logic</i> , INM, București, 2010.			

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

<ul style="list-style-type: none"> • Disciplina <i>Gândire critică</i> (curs și seminar) este în concordanță cu tematicile și practica celorlalte centre universitare din țară și străinătate. • Disciplina <i>Gândire critică</i> (curs și seminar) vizează formarea competențelor necesare pentru analiza, interpretarea datelor, capacitatea de a iniția comportamente și strategii de abordare a problemelor culturale și filosofice într-o mare varietate de contexte. • Disciplina <i>Gândire critică</i> (curs și seminar) vizează formarea unor competențe specifice incluse în standardele ocupaționale în domeniu.
---

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Cunoștințe, mod de argumentare, capacitatea de a relaționa cunoștințele de specialitate cu situații reale.	Examinare orală	50%
Seminar	Cunoștințe, mod de argumentare, capacitatea de a relaționa cunoștințele de specialitate cu situații reale.	referat, participare	50%
Laborator		-	
Proiect		-	
Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii; • cunoașterea problemelor de bază din domeniu; • ilustrarea unei situații de viață, din experiența personală sau din lecturi prin care să evidențieze capacitatea de a observa și analiza procese și fenomene; • parcurgerea bibliografiei minimale. 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
20.09.2021		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului

